گزارش تفصیلی-تحقیقی «فرهیختگان» از اقتصاد قاچاق انسان در ایران

تجارت مرگ

بابک رحیمی- صادق امامی
خبرنگار

«ما دویدیم، ما دویدیم، ما دویدیم... نمی‌توئیم، کفترم می‌شیم، می‌پریم.» این دیالوگ تئاتر «اور ۲۴» سالن اسناد سمندریان ایرانشهر، حکایت ایرانیان و افغانستانی‌هایی است که دویدند و دویدند اما نشد و حالا می‌خواهند کفتر بشوند و بپرند. تا شاید در گوشه‌ای از اروپا بخت یارشان باشد و به آنچه می‌خواهند برسند. دنیای همه شان، در یک گره تلگرامی خلاصه می‌شود؛ دنیایی با بیش از ۱۰۰ هزار عضو. درست مثل دنیای ما که کسی از سرنوشت مرگناش خبری ندارد، در دنیای آنها هم هیچ‌کس نیست که مهاجرت کرده باشد و از سرنوشتش خبری روشن در دست باشد.

چگونه «کیم» می‌کنند

اینجا سرزمین «خوداندازها» است. سرزمینی که نه تنها از جمعیت آن کم نمی‌شود، بلکه یک بررسی چندروزه نشان می‌دهد شهروندانش در حال زیادتر شدن هم هستند. ادمین‌ها در این سرزمین، پادشاهی می‌کنند. آنها اولا نامه مختص به خودشان را هم دارند. برای ورود به خاک شان، باید آن واژگان را بیاموزی. واژگانی به ظاهر جذاب اما بسیار ترسناکی که پایان ناملموس دارند. همه چیز از گیم آغاز و شروع می‌شود. گیم اینجا به معنی بازی، نیست، بلکه به اقدام غیرقانونی برای عبور از مرزها، گیم می‌گویند. انواع مختلفی هم دارد؛ خوداندازها، رابملند، تاکسی «هایی تیکی کامونیی، بلیس و کشتی.» هرکدام هم روش خاص خودش را دارد. مثلا؛ خوداندازها، به گیمی می‌گویند که بیشترین میزان پیاده‌روی را دارد. در سرزمین خوداندازها، برای این گیم باید افراد «نقشه خوانی» و «مسیریابی» را از طریق لوکشن و اپلیکیشن‌های مختلف آموخته باشند. خوشحال می‌گویند مدارلترین و جامع‌ترین و کارآمدترینش، گوگل‌مپ، است. در گروه برای نشان دادن اهمیت گوگل‌مپ، از پیشوند «آقا» برایش استفاده می‌کنند. این البته تنها اقلیمی نیست که می‌خواهد انسان‌ها را کفتر کند و به همه جای دنیا بپراند. یک گفت‌وجو دقیقه‌ای در شبکه‌های اجتماعی چندین و چند گروه و کانال، خوداندازها را نشان می‌دهند که برای آنها، کفتر کردن لحظه‌شماری می‌کنند.

تجارتی پرسود و کم‌حاشیه

مدیران گروه‌های خوداندازها در همکاران‌شان در گوشه و کنار دنیا، تجارت پرسودی را برای خود دست و پا کرده‌اند. اگرچه برآورد درآمد شبکه‌های قاچاق انسان به دلیل ماهیت غیرقانونی و پنهان آن چالش رانگیز است، اما سازمان ملل متحد، سازمان بین‌المللی کار (ILO) و سایر موسسات تحقیقاتی، تلاش کرده‌اند تا سود حاصل از قاچاق انسان را به‌طور تقریبی، به دست بیاورند. طبق بررسی‌های سازمان بین‌المللی کار، قاچاق انسان سالانه حدود ۱۵۰ میلیارد دلار سود غیرقانونی ایجاد می‌کند. این شبکه‌های قاچاق انسان، از مهاجران غیرقانونی سوءاستفاده‌های عجیبی همچون کار اجباری و بهره‌کشی جنسی نیز می‌کنند. به طور جزئی‌تر در این سود ۱۵۰ میلیارد دلاری، کارخانه تولید سالانه نزدیک ۵۱ میلیارد دلار بهره‌کشی جنسی با بیشترین سهم حدود ۹۹ میلیارد دلار در سال برای قاچاقچیان انسان درآمد دارد. البته نه همه که بخشی از این تجارت غیرقابل محاسبه، در تزکیه جریان دارد. ویسنتی تقریب‌های سازمان‌های بین‌المللی سالانه حدود ۴۶ میلیارد دلار درآمد قاچاق انسان از اروپا به دست می‌آید. با توجه به نقش مهم ترکیه، یک برآورد تقریبی سهم قاچاق از مسیر ترکیه به اروپا بین ۱ تا ۵ درصد است. این رقم در حدود ۴۶۰ میلیون تا ۲۳ میلیارد دلار در سال است.

آلیس در سرزمین عجایب

دست بر قضا برای چند روزی، میهمان سرزمین مجازی «خوداندازها» می‌شوم. در اینجا بادشاهی خبری دقدقی به نام «سامیار» است. اویکی از ادمین‌های گروه است که برای هر وضعیت مالی، یک بسته پیشنهادی دارد. ارزان‌ترین پیشنهادش «گیم خوداندازفول جنگل» و «پر هزینه‌ترینش، «گیم هیولی» است. فول جنگل، از اسمش پیداست که باید از کوه و جنگل بیشتر پا بای پیاده حرکت کنی. هزینه‌اش برای هر نفر از تزکیه تا ایتالیا با هزینه‌های خورد و خوراک - که حدود ۲ ماهی طول می‌کشد- ۳۶۰۰ یورو (۳۴۶ میلیون تومان) آب می‌خورد. گیم هولیی هم که فوق‌العاده با آلیدی پاسپورت شباهتی یا چنجی از فیروزگاه عبور می‌کند. از۱۲ هزار یورو (۵۸۵ میلیون تومان تا ۱۵۱۰ هزار دلار (۱،۵ میلیارد تومان) بسته به کشور متغیر است. در گیم کشتی، هم افراد توسط قایق‌ها و لنج‌های ۱۵ تا ۳۰ متری از آب عبور می‌کنند. این پول، به حساب گروه آدم‌فروشی می‌رود. گروه می‌گویند که این مدل مهاجرت «بسیار گیم خطرناکی» است که جدا از احتمال غرق شدگی، «دیپورت به کشور مبدا» از عواقب آن است. البته اوعاشه‌ه گروه می‌تواند با تهیه مدارک پاسپورت و آیدی شباهتی، با کشتی کروز و توریستی و البته با حداقل ۹ هزار و ۵۰۰ یورو (۶۱۷ میلیون تومان)، به قاب اروپا برسد. از تزکیه به یونان با گیم تاکسی، حداقل ۳ هزار و ۵۰۰ یورو (۲۲۷ میلیون تومان) و گیم کامیونی، حداقل ۶ هزار و ۵۰۰ یورو (۲۲۲ میلیون تومان) و گیم تیکتی (قطار یا اتوبوس) تا ایتالیا ۴۵۰ یورو (۲۹۲ میلیون تومان) برای افراد آب می‌خورد.

اما به نظر جالب‌ترین گیم، «گیم پلیسی» است. گیم پلیسی بیشتر مختص به بالزوس به آلمان برای تزکیه به یونان است. برای این گیم که با هماهنگی بخشی از سیستم پلیس مرزی مقصد انجام می‌شود، ۶ هزار و ۵۰۰ یورو باید کنار گذاشت.

قانون در سرزمین بی‌قانونی

«سامیار»، «امیرتور»، «ایرانسیا» مهاجران غیرقانونی، تنها یک نام است. نامی به‌طور حتم مستعار. تاکنون هیچ‌کس صدای او را نشنیده و نمی‌داند که زن است یا مرد. اما چت‌های ردوبدل شده، بین من، احتمال اینکه او زن باشد، را در ذهنم تقویت کرده است. من به عنوان یک مرد با او وارد گفت‌وگو شدم و لابی او در پیام‌های شخصی‌اش از اکلمه «عزیزم» برایم استفاده کرد. این کلمه آن هم برای ادمین کانال مهاجرت غیرقانونی، کمی غیرعادی است. سامیار این طور وانمود می‌کند که به همه فوت و فن‌های مهاجرت غیرقانونی آشناست. کافی است به اویگوییدکه کجای این دنیایید تا بگوید که چه کنید. او در پاسخ به اکانتی که پرسیده «ما زمیر هستیم. تا استانبول چقدری باید بیاییم؟» گفته: «یکی رو برفرستید ترمینال بلیت اتوبوس برائن بگیرد. بعد با آژانس برید تومینال سوار شید مستقیم استانبول پیاده شید.» برای اطمینان سامیار می‌گوید که یک هفته پیش هم همین کار را کرده و مشکلی پیش نیامده ولی تاکید کرده که «فقط حرکت ۱۲ شب به بعد با صبح زود، باشد. سامیار در پاسخ به فرد دیگری که پرسیده «گیم مدرصد و دوصدیتی ترکیه» به یونان چی پیشنهاد میدی خودت، همون یک بار اول رد شی و به مشکل نخوری؟» نوشته: «تاکسی ۵۵۰ یورو.» مسیر تردد راهم تا یونان برایش کامل نوشته است. در گروه کسی های عجیبی هم به چشم می‌خورد. مثلا دختری ۲۰ ساله که دانشجوی دندانپزشکی است و بالغ بر ۲۰ واحد را درس خانه رهایی کرده، «دریاره مهاجرت غیرقانونی سوال می‌کند. مردی هم می‌گوید که از یک خانم آلمانی یک دختر ۳۷ ساله دارد و می‌خواهد مهاجرت کند. سوالش این است که با رسیدن به آلمان و اثبات این موضوع می‌تواند تابعیت بگیرد؟ حتی اگر فرض کنیم این مرد در ۱۸ سالگی صاحب فرزند شده باشد، الان دست‌کم ۵۴ سال سن دارد.

۷ درصد کمیسیون!

در این سیستم، همه چیز به «امانتدار مهاجرتی معتبر» اکه در سرزمین خوداندازها به «صراف» مشهورند، ختم می‌شود. در گروه‌ها یارها تاکید شده که تمام خدمات بدون پیش پرداخت است و مبلغی که از سوی مهاجر یا امانت‌دار پرداخت می‌شود، تا زمان رسیدن فرد به مقصد، «بلاک (مسدود) می‌شود. این به اصطلاح صراف‌ها، «قاضی» بین طرفین قرارداد هستند و بابت امانتداری پول، بین ۵ تا ۷ درصد کل مبلغ را برای کمیسیون خودشان برمی‌دارند و الباقی را به نام «بلاک می‌کنند. مبلغ‌ها به جای رسید دریافت پول، «کد» یا نوشته «لاسایی» به افراد می‌دهند که تقریبا هیچ کد دام‌شان، سندی برای زنده کردن پول نخواهد بود. در گروه شماره نلفن همراه «صراف مورد اعتماد مدیران گروه» ذکر شده است. دو شماره با پیش شماره ۹۰+ و متعلق به ترکیه است اما شماره تماس سوم، پیش شماره ۹۱+ دارد که مربوط به استان‌های شمال غربی کشور است. ادمین این گروه تلگرامی مدعی است که این صراف‌ها «قدیمی» هستند و «گردش مالی چند هزار دلاری دارند و لنگ ۲ تا ۳ هزار یورو مشتری نیستند.» اگرچه به نظر می‌رسد صراف‌ها هم بخشی از همین شبکه هستند و بهشان اعتمادی نیست اما این صراف‌های قابل اعتماد از درآمد قابل توجهی در این بخش دارند. آنها تنها بابت بلاک پول یک مهاجر غیرقانونی، به اویاک به صورت هولیی ۱۲ هزار یورو هزینه دارد، یعنی از ۵۶ میلیون تومان به جیب می‌زنند.

برای کسانی که پاسپورت دارند ولی ممنوع‌الخروج هستند سه هزار و ۵۰۰ دلار است. مسیر گمرک از ایران به استانبول، برای کسانی که پاسپورت ندارند، نیمه هزار دلار دارد.

رویای آمریکایی

آمریکا طولانی‌ترین مقصدی است که برخی مهاجران هنوز به آن چشم دوخته‌اند. رسیدن به آمریکا دو گیم زمینی و هولیی دارد؛ در زمینی ابتدا مهاجر هولیی و با ویزا به برزیل و نیکاراگوئه می‌رود. در گام بعدی با کمک رابملند به سمت گواتمالا، هندوراس و مکزیک می‌رود تا درنهایت به مرز آمریکا برسد. این پروسه که ادعا شده ۲۵ روز زمان می‌برد، برای ایرانی‌ها ۱۸ هزار دلار (یک میلیارد و ۸۰ میلیون تومان) و برای افغان‌ها ۲۳ هزار دلار (یک میلیارد و ۳۸۰ میلیون تومان) هزینه دارد. تسویه این مبلغ هم در دومرحله انجام می‌گیرد: ۱- پس از ویزاهای برزیل و نیکاراگوئه و ۲- پس از رسیدن زمینی به آمریکا. گیم هولیی هم که لانه‌آن حتما پاسپورت ایرانی است با هزینه ۱۲ هزار دلاری (دومیلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان) و با تعویض سه هولیی به صورت می‌گیرد. در این گیم، دو پروازاول با یاس خود فرد است. در پرواز سوم در سالن ترانزیت هولیی‌ها عوض می‌شود و مهاجر با مدارک جدیدی که در اختیارش قرار می‌گیرد به سمت خطرهمی هولیی‌های آمریکا می‌رود. در گروه توضیح داده شده که، افراد اصلا از چک پلیس یا باس و مدارک رد نمی‌شوند، اینکه این گروه می‌توانند با پاسپورت دیگری را در اختیار افراد بگذارند و بدون چک پلیس، سوار هولیها شوند، نشان می‌دهد با شبکه‌ای بین‌المللی در قاچاق انسان روبه‌رو هستیم. برای سایر مقاصد اروپایی هم وضع همین‌گونه است. برای آنها در ایران پاسپورت می‌زنند و تحویل می‌دهند. فرد در تاریخی که اعلام می‌شود بلیت هولیی‌ها به مقصد فرودگاه سابیها گوئچین ترکیه می‌گیرد. در سالن ترانزیت فرودگاه، مسافریی از نشستن هولیی‌ها رودرو نی‌می‌شد. مسافر «در سالن ترانزیت به رابط ما وصل شد و بعد به تشخیص آفیسر هماهنگ شده در فرودگاه در زمان مقرره به سمت هولیی‌ها رفته و با هماهنگی سوار می‌شود.» در این گیم هولیی رسیدن به اسپانیا، ایتالیا، اتریش ۱۲ هزار یورو (۷۸۰ میلیون تومان)، آلمان ۱۳ هزار یورو (۸۴۵ میلیون تومان)، و انگلیس ۱۷ هزار پوند (یک میلیارد و ۳۰۹ میلیون تومان) هزینه دارد. برای آلمان گیم‌های دیگری هم هست. «تاکمشتی کروز تا ایتالیا و بعد با قطار تا آلمان، ۹ هزار و ۵۰۰ یورو، یا کشتی روی آبی‌یی، هشت هزار و ۵۰۰ یورو و یا تاکسی هشت هزار یورو هزینه دارد. فعالیت شبکه‌های قاچاق انسان، به اندازه‌ای جدی شده که چند ماه پیش پلیس آلمان با همکاری ماموران پلیس فرانسه و بلژیک، دریک عملیات گسترده علیه افراد مظنون به عضویت در یک باند قاچاق انسان، چندین ساختمان را در چهار ایالت آلمان بازرسی کردند. بااین حال آثار ادعای این شبکه قاچاق انسان در دست باشد، یعنی پلیس آلمان در ماموریت خود ناموفق بوده است.

درخواست پناهندگی ازکسی تغییرجنسیت تا دین!

در این گروه‌ها، مهاجرت غیرقانونی با اصطلاح‌گیم، با شل کردن مرکیب آسان‌تر از چیزی است که تصور می‌شود. کافی است حدود یک میلیارد تومان پیاده شوی تا بتوانی به‌سادگی در فرودگاه برلین، پاریس یا لندن از هولیها خارج شوی و پا در سرزمین رویاهایت بگذاری. اما به نظر نمی‌رسد مشکل تنها رسیدن به مقصد باشد. با فوش هزینه یک میلیارد تومانی، پس از پیاده شدن از هولیها، مهاجر غیرقانونی چه باید بکند؟ در گروه توضیح چندانی در این باره داده نشده، پس از خواندن هزاران پیام رد و بدل شده در گروه، با اتیوبی‌ی از سولات به سمت صفحه شخصی چت (PV) سامیار می‌روم. بیش از هر چیز مراقبم که سوالی نپرسم که مشکوکش کند. فوری سر اصل مطلب می‌روم:

«سلام آقا سامیار! خوبی داداش؟ من بخوام بیم آلمان باید چی کار کنم؟»

«برای چه کیسی می‌خوای بری؟»

«چه کیسی بهتره؟»

می‌نویسد که باید کیس پناهندگی داشته باشم: «درخواست پناهندگی مثل عضویت در فلان گروه سیاسی نیست که! باید بری یک داستان کامل ارائه بدی که جونت تو ایران در خطر بوده و حکم اعدام یا بابت یکی از مسائل سیاسی، اجتماعی، مذهبی داشتی و باید طبق یک داستان که بهش میگن کیس و یک مشاور حقوقی که هزینه شو می‌گیره و برات می‌نویسه، این موضوع را ثابت کنی.» تاکید می‌کند: «پلیس پناهندگی بفهمه دروغ میگی یا سوتی بدی رد ت می‌کنه.» سامیار، چند پیام می‌فرستد که معلوم است محتوای آن از قبل آماده شده و برای هرکسی که قصد گم کردن دارد ارسال می‌کند. برخلاف گروه، در اینجا سامیار کمی واقع‌تر می‌نویسد و حتی از احتمال بازگشت درصورت نداشتن شرایط لازم می‌گوید: «افرادی که برای دریافت پناهندگی مهاجرت می‌کنن باید از شرایط لازم برخوردار باشن. چون در غیر این صورت این امکان وجود داره که درخواست شون مورد قبول نباشه.» آن طور که از توضیح داده مهاجر غیرقانونی پس از رسیدن به کشور مقصد و اعلام پناهندگی، دو مصاحبه خواهد داشت: کیس را فو کیس خطر، مصاحبه اول طولانی‌ترین است و به چگونگی فرار کردن از کشور تا رسیدن به کشور مقصد؛ به عنوان کیس اس می‌پردازد. در کیس خطر، به اصل موضوع که در ارتباط با به خطر افتادن جان شخص است، می‌پردازد: «می‌بایست بسیار دقیق بدون اشکال و به‌شکلی باشه که نشون بده مشخص به‌دلیل اگر از کشورش خارج نباین نجات نمی‌شد. کشته می‌شد.» در این مصاحبه، سولات با جزئیات پرسیده می‌شود تا این موضوعات روشن شود. سامیار در توضیح خدمات کیس می‌گوید که در حوزه‌های کیس راه، همکاری در برگردن فرم و پرسشنامه، ارائه سولاتی که امکان پرسش دارد، تمرین روانشناسی برای بیان کیس و تمرین برای کیس اصلی (خطر) بخشی از خدماتی است که به مهاجران می‌دهند.

با قاچاقچی صادق باشید!

اوگمان می‌کند همه‌اش را پیدا کرده است. برایم می‌نویسد تمام خدمات‌شان بدون پیش‌پرداخت است ولی بعد از این جمله یک «اما» اضافه می‌کند. «اما، یعنی اینجا باید بولی پیاده شوی.» اینکه تیم چند نفره ازجمله مشاور حقوقی مهاجرینی هم شما زمان میدارن و کیس می‌نویسن، همونطور که توی توضیحات دیدید شما از کودکی تا به این سن‌تون رو ویسی های دو دقیقه‌ای می‌فرستید و توضیح می‌دید.» این ویس‌ها که در قالب فایل‌های دو دقیقه‌ای ارسال می‌شود شامل «قابلیت‌ها، توانایی‌ها، تحصیلات، اتفاقات خوب و بد، فعالیت‌ها، درگیری خانوادگی، درگیری اجتماعی، عقاید، مخالفت نسبت به جریان، شکایاتی که کردید و شکایاتی که لازمن شده، مشکلات روزمره، مشکلات زندگی، مشکلات خانوادگی، مشکلات اجتماعی، مشکلات فرهنگی و تمام ماوقع مهم زندگی‌تون» می‌شود. پس از ارسال این صوت‌ها، فرد به مدیریت «مشاوریین حقوقی» متصل می‌شود: «تیم ما بنا به اون زندگی و ماوقعی که برلتون اتفاق افتاده اون سناریو رو پیکربندی می‌کنن و به مدت یک هفته اسکلت کیس رو آماده می‌کنن. بعد نوبتشه کیس و ویرایش و ادیت انجام میده و تایپ شده و بعد از ۱۰ الی ۱۵ روز آماده میشه.»

برای خوداندازکاور شوید

برخی قاچاقچیان برای انتقال مهاجر به کشورهای اروپایی از «رابملند» استفاده می‌کنند. «رابملند» این گروه‌ها بمبلدی جزیک مرسیدوجود ندارد. دریکی از آگهی‌های «فول جنگل» مربوط به خوداندازها از ترکیه به ایتالیا، هزینه اینچنین محاسبه شده است: «۵۰۰ یورو «هزینه نقاط و پشتیبانی»، ۲۵۰ یورو برای «آیدی کارت دوملیتی»، ۲۵۰ یورو برای «لوازم گیم» که با موبایل به ۲۵۰ یورو افزایش می‌یابد. در مجموع هزار تا ۱۰۰۰ یورو در اینجا باید هزینه شود. بعد از تهیه این تجهیزات، مهاجر باید خود را برای یک مسافرت زمینی ۳۶۰۰ روزه در جنگل و کوهستان آماده کند. بارها در پیام‌ها تاکید شده که «آمادگی جسمانی کافی» داشته باشید. در طول این مسیر، ۲۵۰۰ یورو هزینه بین راه از قبیل پاسپورت، بلیت اتوبوس، بلیت قطار، تاکسی و خورد و خوراک می‌شود. در مجموع فرد باید ۳۶۰۰ یورو (تقریبا ۲۵۰ میلیون تومان) برای این مسیر هزینه کند.

البته همه این پول لازم نیست به صورت نقد همراه مهاجر باشد. طبق گفته مدیران گروه افراد می‌توانند بخشی از پول را نزد صراف‌های مورد اعتمادشان بگذارند و درطول مسیر هر زمان به پول نیاز داشتند، برایشان پول واریز کنند. البته آن ۵۰۰ یورو هزینه نقاط و پشتیبانی، برای مدیران گروه و فرد «رابیلر» مسدود شده است. طبق ادعای مدیران گروه، درصورت رسیدن مهاجر به مقصد، این پول، به حساب گروه آزاد می‌شود. در گروه‌ا گهی‌های فوری هم برای گیم فول جنگل، به چشم می‌خورد. نمونه‌اش را مدیرگروه گذاشته و نوشته که یک تیم آماده متشکل از دو نفر برای مهاجرت غیرقانونی به انتهای مسیر ثبت‌نام کرده‌اند و تاکید می‌کند اگر کسی برای این موضوع جدی است به او پیام دهد. البته تعداد اعضای گروه نباید بیشتر از چهار نفر شود. چون با افزایش تعداد، امکان مشکوک شدن به آنها بالا می‌رود.

گیم بدون سوختن

برخی گیم‌ها هم «ضمانتی» اگرچه هستند، حتی هزینه تهیه مدارک هم برعهده گروه است، مثلا گیم از استانبول ترکیه به تریسیته ایتالیا. شرکت در این گیم، ۶ هزار و ۵۰۰ یورو هزینه دارد که به محض رسیدن مهاجر به صربستان، کل پول آزاد می‌شود. برای رسیدن به ایتالیا، دو شب پیاده‌روی یونان، یک شب پیاده‌روی آلبانی، یک شب پیاده‌روی مونته‌نگرو، یک شب پیاده‌روی بوسنی و یک شب پیاده‌روی کرواسی به درازا خواهد کشید. درطول این مسیر، مهاجر باید قایق هم سوار شود گویا در برخی‌شی از این مسیر، راه‌بلد هم حضور دارد. نمونه بدون ضمانت همین مسیر که به جای پیاده‌روی دوساعته در یونان، ۶ شب پیاده‌روی دارد. چهارهزار و ۵۰۰ یورو می‌شود.

ترکیه؛ سکوی پرتاب مهاجرت غیرقانونی

ترکیه بازاندازا اصلی برای مهاجرت به اروپاست. مهاجران که عمدتا افغانستانی و کمی از آنها ایرانی هستند، باید به هر شکلی خودشان را به ترکیه برسانند. از این رو بسیاری از تحقیقات در زمینه قاچاق انسان معطوف به ترکیه شده است. براساس گزارش شی که در چهارچوب «ورای اروپا و اتحادیه اروپا» انتهیه شده، داده‌های مهاجرت غیرقانونی تا سال ۲۰۲۰ نشان می‌دهد درطول دوره ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱ استمارا جنسی رایج‌ترین نوع کشف‌شده از قاچاق انسان بوده است. دومین نوع استثمار کار و سومین نوع آن تکدی‌گری اجباری بوده است. در این مسیر بهره‌کشی جنسی عمدتا زنان و دختران را به‌طور نامناسبی تحت تاثیر قرار داده است. بین سال‌های مذکور، در ترکیه حداقل ۸۰۰ زن و دختر مورد استثمار جنسی شناسایی شده‌اند. از این تعداد ۶۸ زن و دختر افغانستانی بوده‌اند.

البته از ایران نیز مسیری برای اروپا وجود دارد که آن هم به ترکیه متصل است. سامیار برای یکی از کسانی که پیگیر پرواز از ایران به اروپاست، می‌نویسد: «می‌گیم چه پروازی بگیرید برای ترانزیت سابیها (فرودگاه سابیها گوکچین در ۳۲ کیلومتری جنوب شرقی مرکز استانبول). از اونجا با مدارک اروپایی می‌پرنین‌مون.» برای کسانی که پاسپورت ندارند، هزینه پاسپورت و پرواز از ایران به ترکیه به صورت هولیی، پنج هزار و ۷۰۰ دلار (۳۴۲ میلیون تومان) می‌شود. گیم ایران به ترکیه اما راه‌های زمینی هم دارد که هزینه حداقلی آن سه هزار و ۵۰۰ دلار (۲۱۰ میلیون تومان) می‌شود. گیم ایران به ترکیه از مرز بازرگان با کامیون و بدون پیاده‌روی چهارهزار و ۵۰۰ دلار (۲۷۰ میلیون تومان)، از کرج با حداقل سه ساعت پیاده‌روی ۳ هزار و ۷۰۰ دلار (۲۲۰ میلیون تومان) به جیب می‌زنند.

راهزنان آدم‌های قاچاق بران هستند

در گروه یک نفر رابیدا می‌کنم که به دنبال «گیم تضمینی» است. نوشته چندین بار گیم زده ولی نتیجه‌ای نگرفته است: «دیگه واقعا ذهنم و جسمم توان ریسک کردن نداره.» به صفحه شخصی‌اش می‌روم و از او درباره مهاجرت غیرقانونی می‌پرسم. کمی بعد پاسخم را می‌دهد: «قاچاق رییکیه... به نظرم برای ویزا آدم اقدام کنه بهتره.» حتی شده تا صرب [صربستان] یا بوسنی.» ۲۹ سالش است و سابقه دو سفر ترکیه، امارات، گرجستان، ارمنستان، روسیه و بالزوس را دارد. یک بار هم برای ویزای کانادا اقدام کرده که به کرونا خورده و با وجود اینکه خواسته‌اند دوباره اقدام کند، اقدام نکرده است. آخرین بار قاچاق به بالزوس رفته: «ویزای روسیه گرفتم و قاچاقی رفتم بالزوس دوماه. بالزوس بودم... از لهستان برگشت خودیم.»

چیزی می‌نویسد که برایم بسیار عجیب است: «قاچاق‌برها خودشون مسافرها رو لو می‌دادن تو لهستان... قاچاق‌برها فقط واسشون پول مهمه... به هیچ وجه مسافر و زندگیش واسه‌شون مهم نیس.» نمی‌دانم در لهستان چه بر سرش آورده‌اند که این طور می‌نویسد: «ماموره‌ای حروفاره لهستان خیلی بی‌شرفن... آدم رو تحد مرگ می‌زنن.» عکسی را برای ادمین کانال می‌فرستد. اینبار، ایمیله ادارهٔ مهاجرت بالزوسه. تک و تنها رفتم برای گرفتن ویزای خروج... بالزوس اصلا بیانه‌شده ایرانی قبولی نمی‌کرد... من درخواست دادم ولی قبول نکردن.»

می‌پرسم: «یه نگرانی من تو این گروه اینه که هیشکی به مقصد نرسیده.»

پاسخ می‌دهد: «بهت میگم که دروغه... فقط از اهمیت بالا دیگر تجربه کن... تو این راه عجله نکن، خوشش اضافه می‌کند: «تو گروه میگن مسیر ترکیه به یونان، بعدش اتحادیه اروپایی... ترکیه گیمت بسوزه میری کمپ بیرونی گردون. ایران ۱۲ ماه پاس داری واسه چند سال با چند ماه اخراج میشی ازترکیه. جریمه هم باید تو ایران بدی. تو پاس جدید فامیلیتم باید غوض کنی.»

«تو مسیر راهزن ندارم؟ شنیدم برای همه‌ها اتفاقات بدی می‌افته.»

«راهزن ندارم... اون راهزن‌ها هم آدم‌های خود قاچاق‌بون.»

شماره یک نفر رابرایم می‌فرستد: «ایرج ف هست. از یونان رد مرز شده یک بار گوشتش سال ۹۹ گیم دوم از روسیه اقدام میکنه تنهایی میره تو مورماتسک. تو خط مرزی نروژ و روسیه گیر میکنه دیپورت میکنه ایران.»

جوان با معرفی است. وقتی متوجه می‌شود در تهران زندگی می‌کنم، پیشنهاد می‌دهد یک روز قرار بگذارم دور هم بنشینیم و او دوستانی که با آنها در آلمان آشنا شده و بیاورد تا صحبت‌های آنها را هم گوش کنم. برای هفته آینده قرار را هماهنگ می‌کنیم.

۵ میلیارد تومان برای رویای اروپا

پس از تحولات موسوم به «بهار عربی» و نقشی که کشورهای غربی در برآمدن داعش در منطقه ایفا کردند، موجی از مهاجرت به اروپا، غرب آسیا را دربرگرفت. صدها هزار نفر برای نجات از مرگ و داعش، به هر شکل ممکن سعی کردند. خودشان را به اروپا برسانند. اما افزایش نیرو دهها هزار نفر باید امید رسیدن به اروپا به ایران و ترکیه سرازیر شدند. در گزارش‌های بین‌المللی مربوط به آن سال‌ها آمده سفر به اروپا یا آمریکا، نه به ازهای محلی و بیرون، این طرف را رابحداد کرده که کسب وکار مهاجرت از ایران تا اروپا، تحت سلطه دلار آمریکایی است. در گزارش‌ها آمده و بعد، «با این حال هزینه عبور فرد به مدیریت «مشاوریین حقوقی» متصل می‌شود: «تیم ما بنا به اون زندگی و ماوقعی که برلتون اتفاق افتاده اون سناریو رو پیکربندی می‌کنن و به مدت یک هفته اسکلت کیس رو آماده می‌کنن. بعد نوبتشه کیس و ویرایش و ادیت انجام میده و تایپ شده و بعد ۱۰ الی ۱۵ روز آماده میشه.»

کیس قوی پناهندگی؛ LGBT سیاسی!

سامیار جملاتی را ردیف می‌کند که ما خود آگاهمن رابه یاد کمدی «اکسیدان» می‌اندازد. در اکسیدان، دگار نامزد اصلان، بدون اجازه اصلان به صورت غیرقانونی به خارج از کشور سفر می‌کند. اصلان که به دنبال راهی برای رفتن رو به اروپاست تا بتواند نامزدش را برگرداند، برای گرفتن ویزای یک کشور اروپایی از مسیرهای پرپیچ و رخم و بعضا تلخی می‌گذرد که دیدن آن طعم گس لبخند ناشی از کمدی سیاه را روی لب‌های مخاطب می‌نشاند. آنچه اما واقعیت دارد کیس‌هایی است که سامیار کنار هم می‌چیند و می‌گوید کیس قوی «ترکیبی از مشکلات مذهبی LGBT، اجتماعی، سیاسی و حتی خانوادگی» است. او می‌خواهد مخاطبش که من هستم را تحت تاثیر قرار دهد: «کیس شما باید قوی باشه... اینکه سیاسی باشه، مذهبی باشه، اجتماعی باشه، یا LGBT قوی فرقی نمی‌کنه... فقط باید قوی باشه.» سامیار با طرح این پرسش، «حالا جطوری قوی میشه؟» منتظر پاسخ نمی‌ماند و می‌نویسد: «ماترکیب می‌کنیم... سیاسی مذهبی یا اجتماعی سیاسی یا مذهبی اجتماعی یا LGBT مذهبی یا LGBT سیاسی یا LGBT اجتماعی، یا ورم نمی‌شود که او توانسته باشد با این توضیحات کودکانه، سر دهها و صدها نفر را شیره مالیده باشد. هیچ واکنش منفی‌ای نشان نمی‌دهم. سامیار برای اینکه متقاعدت کند که باید کمی دست به جیب شوم، می‌نویسد: «اگر بخواهم رفتنم را کنسل کنم، زمان، انرژی و زحمت این همه آدم در طول ۱۰ الی ۱۵ روز پایمال میشه.» او به همین دلیل می‌خواهد بیعانه پرداخت کنم و بعد از تکمیل شدن کیس، الباقی هزینه را بپردازم. برای اینکه نشان دهد چه تیم بزرگی پشت نگارش کیس مهاجر قرار دارد این گروه را این‌گونه معرفی می‌کند: «تیمی متشکل از وکیل حقوقی، مشاور حقوقی مهاجرتی، نویسنده و ویرایشگر و مدیران گروه (ما) روی کیس شما کار می‌کنیم.» او با این توضیح سر وقت قیمت می‌رود: «هزینه کیس برای هر نفر مجرد دو هزار و ۵۰۰ یورو هست. یعنی برای نوشتن چند صفحه کاغذ چیزی در حدود ۱۶۰ میلیون تومان از افراد می‌گیرند. به نظر، اصل سود در این نقطه شکل می‌گیرد که بابت بدهسازی چند فایل دو دقیقه‌ای، افراد باید بیش از ۱۶۰ میلیون تومان پیاده شوند.

بار خوداندازها به منزل نمی‌رسد

تا اینجای کار مشخص شد علاوه بر ۱۲ تا ۱۳ هزار یورو برای گیم هولیی، هر فرد باید حداقل ۲۵۰ یورو بابت نوشتن کیس به سامیار و رفقایش پرداخت کند. شاید عده‌ای توانایی چنین ریسکی را داشته باشند اما مشکل آنجاست که در این گروه که در حین نوشتن گزارش اعضایش به بیش از ۱۳۰ هزار نفر رسیده‌اند، «۱۰ یا ۱۰ خوداندازموجود ندارند که از رسیدن مطمئن به اروپا یا حتی زندگی نرمال خبر دهند. در بین ده‌ها هزار پیام موجود در این گروه، فردی با اکانت (TRET) اعلام می‌کند که به مقصد رسیده است. به او پیام می‌دهم اما هرچه تلاش می‌کنم، اکانت ارسال پیام وجود ندارد. با اکانت دیگری پیام می‌دهم، باز هم پیام ارسال نمی‌شود. طبیعتا برای نشان دادن موفقیت گروه، باید ده‌ها و صدها فردی که پایشان به اروپا باز شده، برای تبلیغ هم که شده در گروه حضور می‌داشتند اما نه تنها ردی از آنها نیست که سوالات در این باره هم با واکنش نسبتا تند از سوی ادمین‌های گروه پاسخ داده می‌شود. به عنوان نمونه اکانت Hossein سوال پرسیده: «آیا کسی خبری از افرادی که به آلمان، بریتانیا یا هلند و... رسیده‌اند، دارد؟» سامیار فوراپاسخ می‌دهد: «یعنی چی؟»

«افرادی که لان ساکن هستند در مقصد.»

سامیار که از این سوال اصلا خوشش نیامده پاسخ داده: «اینجا فقط سوال جواب خدماته نه جریانات دیگه.»

همین پاسخ سامیار نشان می‌دهد اینجا نباید به دنبال کسانی بگردیم که به مقصد رسیده‌اند، و از آنجا برای ما سخن بگویند.

به جز این موضوع، سامیار یک خط قرمز دیگر هم دارد و آن گروه‌های رقباست. سامیار در پاسخ به اکانتی که یک گروه دیگر را تبلیغ می‌کند، پیام تند و مملو از فحش نوشته تاشنان دهد شاید «دو آدمی بر سفره‌ای بخورند، اما در بازار قاچاق دوستک بر مرداری با هم به سر نبرند.» سامیار با عصبانیت ادعا کرده «این گروه‌ها نه رنگ اروپا دیدن، نه حتی برای خوداندازا دمین! این گروه رنگ جنگل بیوتان، مریج و مسیر خوداندازرو ندیده. اون آدم یک کلاهبردار. سامیار از اعضای گروه خواسته «گول کسی که به بی‌ری میاد و تبلیغ گروه دیگری رو می‌کنه، نخورید چون به گفته او در بازار مهاجرت خوداندازی یک کسب‌وکار برنند، پرمشی قابل تامل است. بررسی‌های «فرهیختگان» نشان می‌دهد، با یک میلیارد تومان، امکان راه‌اندازی کسب‌وکارهای متنوعی وجود دارد که از طریق آن افراد می‌توانند به موفقیت‌های چشمگیری دست پیدا کنند. یکی از گزینه‌های مطرح برای سرمایه‌گذاری، راه‌اندازی فروشگاه‌های آنلاین است. با توجه به رشد روزافزون تجارت الکترونیک در ایران، راه‌اندازی یک فروشگاه آنلاین می‌تواند ایده بسیار جذابی باشد. در این فروشگاه می‌توان انواع محصولات از جمله پوشاک، لوازم آرایشی، وسایل الکترونیکی یا محصولات خانگی را به فروش رساند. در